

Πλωτίνος Ροδοκανάτης, Cartilla Socialista (Σοσιαλιστικό Αλφαβητάριο)

Παρουσίαση Τσάνταλ Λόπεθ και Ομάρ Κόρτις

Στην ιστορία του σοσιαλισμού, του αναρχισμού και επιπλέον της Μεξικάνικης εργατικής δημοσιογραφίας, το όνομα του Πλωτίνου Ροδοκανάτη κατέχει μια πολύ ξεχωριστή θέση.

Κατά τα λεγόμενα του ιστορικού Χοσέ Καγιετάνο Βαλαδές, ο Πλωτίνος Ροδοκανάτης ήταν ένας έλληνας που έφτασε στο Μεξικό στα μέσα του 19ου αιώνα, πολύ πιθανόν προσελκυσμένος από την κίνηση για τη δημιουργία αποικιών που υπήρχε στην Ευρώπη. Ίσως, και αυτό είναι μια δική μας άποψη, βιβλία όπως το Μεξικό του περίφημου συνεχιστή της ιδεολογίας του Σαρλ φουριέ, του Βικτόρ Κονσιντεράν, είχαν ένα αξιόλογο αποτέλεσμα ανάμεσα στους οπαδούς αυτού του ρεύματος σκέψης, ανάμεσα στους οποίους ο Ροδοκανάτης κατείχε μια ξεχωριστή θέση. Σε περίπτωση που καταλήγει σωστή η θέση μας, θα θεωρούσαμε ότι ο Πλωτίνος θα είχε εισέλθει στο Μεξικό με το πέρασμα της δεκαετίας του 1860.

Η συμμετοχή του στους κύκλους των προοδευτικών διανοουμένων του Μεξικού εκείνων των χρόνων ήταν έκδηλη. Δεν πρέπει να ήταν δύσκολο το ξεκίνημα σχέσεων με την προοδευτική инτελιγκέντσια, έχοντας υπόψη ότι οι οπαδοί του Φουριετικού ρεύματος ήταν πολυάριθμοι στο Μεξικό.

Υποκινητής, μαζί με το Μάτα Ριβέρα του πολύ σημαντικού εργατικού περιοδικού Ο Σοσιαλιστής, ήταν επίσης ένας από τους κυριότερους εμψυχωτές του Κύκλου των Εργατών από τον οποίο θα αναδυόταν το Εργατικό Κογκρέσο συγκαλούμενο τον Ιανουάριο του 1876.

Εγκαινιαστής του κύκλου των μελετών που στην ιστορία πέρασε με το όνομα Η κοινωνική (La Sosial) και κοντινός συνεργάτης του εκπροσώπου του περιοδικού Η Διεθνής (La Internacional), που τελικά κατέληξε ένα αυθεντικό φυτώριο ακτιβιστών και σοσιαλιστών διανοουμένων. Ίδρυσε επίσης ένα περιοδικό με φιλοσοφικό χαρακτήρα, στο οποίο παρουσίασε τη διδασκαλία του Σπινόζα, της οποίας ήταν ένθερμος υποστηρικτής. Αυτό το περιοδικό το βάπτισε με το όνομα Το Κρανοσκόπιο (El Cranoscopio).

Παρομοίως δεν μπορούμε να προσπεράσουμε τη δημοσιογραφική του εργασία μέσα από τις στήλες του Γιου της Εργασίας.

Το έργο που εδώ δημοσιεύουμε, το Σοσιαλιστικό Αλφαβητάριο, εκδόθηκε το 1880 και αποτελεί ένα σημαντικό ντοκουμέντο που φανερώνει τις σκέψεις και τα συναισθήματα των πρωτοπόρων του σοσιαλισμού στο Μεξικό.

Αυτό που ελπίζει κανείς είναι η ανάγνωση αυτού του δοκιμίου να είναι χρήσιμη για όλους εκείνους που ενδιαφέρονται για τη διερεύνηση της καταγωγής του Μεξικάνικου σοσιαλισμού.

***

Πρόλογος

Οι έλξεις βρίσκονται σε αναλογία με τους προορισμούς

Φουριέ

Σοσιαλιστικό Αλφαβητάριο

Πάνε 18 αιώνες από τότε που η ανθρωπότητα συγκινείτο στο άκουσμα της εύγλωττης και μεγαλοπρεπούς φωνής των 12 εμπνευσμένων ψαράδων που κήρυτταν τη διδασκαλία του Χριστού. Αυτή η διδασκαλία ήταν αυτή του Σοσιαλισμού.

Από τότε λοιπόν οι πλούσιοι θρόνοι των Καισάρων παρέβαιαν έτοιμοι να πέσουν και οι αλυσίδες των σκλάβων έτριζαν έτοιμες να σπάσουν, τρομάζοντας με τέτοιον τρόπο τους τυράννους που ο τρόμος των αυτοκρατόρων μετέφερε το φοβερό μίσος τους μέχρι τις κατακόμβες της Ρώμης, όπου θάφτηκε ο χριστιανισμός, για να επανέλθει ισχυρός και δυνατός και να θεμελιώσει την ελευθερία, εξαλείφοντας την τυραννία, μέχρι που εισερχόμενοι στους κόλπους του οι πραγματικοί φαρισαίοι μετέτρεψαν τη μεγαλοπρεπή διδασκαλία σε διεφθαρμένη που απο τους άμβωνες των ναών διακήρυτταν τώρα οι υποκριτικοί και πληρωμένοι φονιάδες των θρησκευτικών αιρέσεων.

Σήμερα ολόκληρη η ανθρωπότητα συγκινείται με την ανανεωμένη διδασκαλία του σοσιαλισμού, που γεννημένος μέσα στους δημιουργικούς εγκεφάλους των μεγάλων φιλοσόφων της αρχαιότητας, έρχεται να προκαλέσει την πιο μεγάλη επανάσταση της σύγχρονης γενιάς. Το όνειρο των οραματιστών δεν ήταν τίποτε περισσότερο από μια προειδοποίηση. Το όραμα έπαιρνε όλες τις μορφές της πραγματικότητας. Η ουτοπία επαληθεύεται. Η κοινωνική τελειοποίηση σχεδιάζεται. Σύντομα, πολύ σύντομα, το αρχαίο κτίριο των ξεπερασμένων προκαταλήψεων θα κατεδαφιστεί και πανω στα ερείπιά του θα οικοδομηθεί μια νέα κοινωνία, γεμάτη φως και πολιτισμό, όπου η αρμονία ανάμεσα σε όλα τα λογικά όντα θα δημιουργήσει την πραγματική ευτυχία τους. Αλλά για να γίνει αυτό χρειάζεται να φωτιστούν με τον φωτεινό πυρσό της κοινωνικής επιστήμης οι σκοτεινές σπηλιές της εμπειρικής άγνοιας. Χρειάζεται να

σχιστεί το κάλυμμα των προκαταλήψεων που σκεπάζει την κοινωνία. Χρειάζεται, επιτέλους η κοινωνία να καταλάβει τα δεινά που επιβαρύνουν τη σημερινή κατάστασή της και τα οφέλη που θα δημιουργηθούν, με την αλλαγή της οργάνωσής της. Γι' αυτό σήμερα που η ιδέα του σοσιαλισμού γεννιέται αυθόρμητα και ασυνείδητα ανάμεσα στις μάζες του λαού, γιατί η εσωτερική τους συνείδηση τους φανέρωσε μέσω μιας μυστικής διαίσθησης πως μόνο αυτή η εξέχουσα φιλανθρωπικού και ανθρωπιστικού χαρακτήρα διδασκαλία είναι που μπορεί να τις οδηγήσει στην πιο πλήρη ευημερία και εγώ όντας σταθερά πεπεισμένος γι' αυτό κατευθύνθηκα στο να σχηματίσω το παρόν «αλφαβητάρι» με στόχο να κάνω γνωστές τις υψηλές κατευθύνσεις της διδασκαλίας με την οποία πρόκειται να ασχοληθώ.

Αυτό το μικρό έργο έχει επίσης ως στόχο του να γνωρίσουν η εργατική και η αγροτική τάξη του Μεξικού τις αληθινές επιστημονικές αρχές πάνω στις οποίες θεμελιώνεται η κοινωνιοκρατική διδασκαλία, για την οποία τόσα λέγονται και συζητιούνται σήμερα σε όλα τα έθνη και των δυο ηπείρων, χωρίς εν τούτοις να είναι ακόμα κατανοητή στην ουσία της.

Περιμένω ως μοναδική επιβράβευση της δουλειάς μου, την καλωσύνη των αναγνωστών μου και κάποτε ο Μεξικάνικοςλαός να φτάσει στη χειραφέτηση από τον φοβερό ζυγό της πλουτοκρατίας, μέσω της συνεργασίας.

Πλωτίνος Ροδοκανάτης

Μάθημα 1 – Για το κοινωνικό πρόβλημα

Ερώτηση: Ποιος είναι ο πιο υψηλός και λογικός στόχος στον οποίο μπορεί να αφοσιωθεί η ανθρώπινη νοημοσύνη;

Απάντηση: Η πραγματοποίηση της Παγκόσμιας Συνεργασίας των ατόμων και των λαών για την εκπλήρωση του επίγειου προορισμού της ανθρωπότητας.

Ερώτηση: Με ποιόν τρόπο μπορεί να πραγματοποιηθεί η πραγματοποίηση της Παγκόσμιας Συνεργασίας των ατόμων και των λαών;

Απάντηση: Μέσω ενός συστήματος που διδάσκει την γνώση του αντικειμενικού σκοπού, τα κατάλληλα μέσα για την πραγματοποίησή του και τις αρχές πάνω στις οποίες θεμελιώνονται ο σκοπός και τα μέσα.

Ερώτηση: Και γιατί απαιτούνται όλα αυτά;

Απάντηση: Γιατί όπου δεν υπάρχει καθορισμένος σκοπος δεν μπορεί να υπάρξει πολιτική με την λογική σημασία της λέξης.

*

Μάθημα 2 – Κατάλογος των θεμάτων και των προβλημάτων που πρέπει να επιλύσει ολόκληρη η διδασκαλία του κοινωνικού συστήματος

Ερώτηση: Ποια είναι η τωρινή κατάσταση της ανθρωπότητας;

Απάντηση: Οι άνθρωποι είναι ακόμη διαιρεμένοι σε όλη τη γη εξαιτίας των συμφερόντων της βιομηχανίας, των τάξεων, των κομμάτων, των εθνικοτήτων, κτλ Αυτή η διαίρεση δημιουργεί ανάμεσά τους, με μεγάλη ζημία για όλους και για τον καθένα ξεχωριστά, εχθρότητα και μίσση λίγα παλύ βία.α στη θέα της δίκαιης αρμονίας που θα έπρεπε να τους ενώνει για την ευτυχία τους. Γι' αυτό παρά τις υπέροχες προόδους που πραγματοποιήθηκαν τους τελευταίους τρεις αιώνες από τα έθνη της Ευρώπης, η ανθρωπότητα είναι ακόμη καθολικά κυριευμένη από το βασίλειο του κακού.

Ερώτηση: Σε ποιους λόγους βασίζεστε εσείς για να πιστεύετε ότι οι σημερινές συνήθειες και τα έθιμα είναι επιδεικτικά βελτίωσης;

Απάντηση: Γιατί πιστεύω σταθερά ότι είναι στο χέρι του καθενος ανθρώπου και στο νόμο του επίγειου προορισμού του να αντικαταστήσει με το βασίλειο του πλούτου, της αλήθειας, της δικαιοσύνης, της ειρήνης, της εργασίας, με μια λεξη του καλού, το βασίλειο της μιζέριας, της εξαπάτησης, της καταπίεσης, του πολέμου της καταστροφής, με μια λέξη του κακού, που μέχρι τώρα φαι κυριαρχεί. Πιστεύω ότι η κακία δεν έχει ως απόλυτη και αμετάβλητη αίτια τη φύση του ανθρώπου, αλλά την ελαττωματικότητα των κοινωνικών θεσμών που είναι ουσιαστικά τροποποιήσιμοι και συνεπώς επιδεικτικοί βελτίωσης, τελειοποίησης και μετασχηματισμού, μέσω της ευφυΐας και της θέλησης του ανθρώπου.

Ερώτηση: Θα μπορούσατε εσείς να παρουσιάσετε ένα παράδειγμα;

Απάντηση: Την κοινωνική κατάσταση, που παρουσιάζει ήδη τόσες όψεις χαρακτηριστικά διαφορετικές, από την άγρια πρωτόγονη φυλή μέχρι τους πιο προωθημένους πολιτισμούς των ημερών μας, πολιτισμούς που θα ήταν παράλογο να θεωρούνταν ως οι τελευταίες δυνατές κοινωνικές μορφές· την κοινωνική κατάσταση, επαναλαμβάνω, που είναι συγκρίσιμη με έναν μηχανισμό, σύμφωνα με τον οποίο οι άνθρωποι, παίρνοντας υπόψιν τους το σύνολο των ενεργητικών ικανοτήτων τους, είναι οι κινητήριες δυνάμεις, αν θέλουν να είναι ελεύθεροι ή λίγο πολύ ευφυείς.

Τώρα λοιπόν αυτές οι ελεύθερες δυνάμεις, ζωντανές ή κινητήριες, παράγουν διαφορετικά αποτελέσματα καλά ή κακά καθώς η ελευθερία και η δράση εκδηλώνονται διαφορετικά με τον έναν ή τον άλλον κοινωνικό μηχανισμό. Για παράδειγμα: υποθέτουμε ότι ένα ή περισσότερα από τα παιδιά, που ονομάζονται Liranes (ινδιάνοι βάρβαροι), μεταφέρονται στο Μεξικό και ταυτόχρονα όμοιος αριθμός των πρόσφατα γεννημένων στη πρωτεύουσα παιδιών μεταφέρονταν στις ερήμους. Έτσι, θα εκπαιδευόνταν διαφορετικά βάσει των δυο εντελώς διαφορετικών κοινωνικών μηχανισμών. Είναι λοιπόν ξεκάθαρο ότι οι Liranes εκπαιδευμένοι στο Μεξικό θα έφταναν να διαπλασθούν με τον δικό μας τρόπο, συνήθειες και έθιμα, καθώς και ότι οι Μεξικάνοι θα έφταναν να είναι τόσο δυνατοί και αδαείς, όπως σήμερα είναι οι κάτοικοι εκείνων των ερήμων.

Ερώτηση: Σύμφωνα με αυτό, την συμπεριφορά του ανθρώπου την καθορίζει η κοινωνική οργάνωση στην οποία ζει;

Απάντηση: Μάλιστα κύριε. Το να λαμβάνει κανείς διαφορετική μόρφωση, το να περιβάλλεται από τις ευνοϊκές περιστάσεις της αρμονικής κίνησης των εγγενών ικανοτήτων του, που τον προωθούν να αναζητήσει την ικανοποίηση των παθών του μέσω της οδού του καλού, ως μέσο πιο εύκολο από το να την αναζητήσει μέσω της οδού του κακού, είναι αιτίες που καθορίζουν τη διαφορά της συμπεριφοράς στον άνθρωπο και αποδεικνύουν μέχρι ποιο σημείο η κοινωνική οργάνωση ασκεί πάνω του την ηθική και υλική δράση της.

Ερώτηση: Έχετε πει ότι το κακό, δηλαδή ο πόλεμος, η ερήμωση, η καταπίεση, η εξαπάτηση και η μιζέρια δεν έχουν ως απόλυτη και αμετάβλητη αιτία τη φύση του ανθρώπου, αλλά την ελαττωματικότητα των κοινωνικών θεσμών όταν είναι εμφανές ότι η ιδιαίτερη οργάνωση του ατόμου σύμφωνα με τα ταλέντα του κατευθύνεται και εξελίσσεται άλλες φορές προς το καλό και άλλες προς το κακό.

Απάντηση: Κύριε, γενικά πρέπει να παραδεχτώ ως βέβαιο, και εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, πως ο άνθρωπος δεν είναι απόλυτα και μοιραία καταδικασμένος στο κακό μέσω του απλού γεγονότος της φύσης του και της καταγωγής του. Συνεπώς οι αναταράξεις, οι διαστροφές και τα μεμονωμένα εγκλήματα, στην συντριπτική πλειοψηφία, και όλα τα δεινά της κοινωνικής τάξης που δημιουργούν, θα μπορούσαν να εξαφανιστούν προοδευτικά, καθώς θα βελτιώνονταν οι κοινωνικοί θεσμοί.

Ερώτηση: Και τι προσπαθείτε με αυτό που μόλις εκθέσατε;

Απάντηση: Ότι είναι αναμφισβήτητο, πως είσαι ικανός να κατανοήσεις τον άνθρωπο που είναι τοποθετημένος σε ένα κοινωνικό μηχανισμό, τόσο ευτυχισμένο συνδυασμό μέσω της ευφυΐας του και τόσο ευνοϊκό στην ανάπτυξη της δραστηριότητας και των ανθρώπινων παθών, που το άτομο να αγαπά ιδιαίτερα τους ομοίους του και να δουλεύει ελεύθερα και χωρίς πάθος για το κοινό καλό, τέλεια ταυτισμένο με το δικό του καλό.

Ερώτηση: Δεν πιστεύετε ότι το ιδανικό πολίτευμα που εξηγήσατε, όντας η ανθρώπινη φύση ουσιαστικά αμετάβλητη, θα είναι τόσο δύσκολο να πραγματοποιηθεί όσο δύσκολο ήταν να εφαρμοσθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα;

Απάντηση: Με αυτόν το ανώτερο πολίτευμα που εγώ εξηγώ, στους κόλπους του οποίου θα πραγματοποιήσει η ανθρωπότητα τον προορισμό της, αναπτύσσοντας προσδευτικά τις υψηλές ικανότητές της, το άτομο θα απολαμβάνει την πληρότητα της ελευθερίας του και θα ασκεί αναγκαστικά όλες τις κοινωνικές αρετές. Γιατί σε ένα τέτοιο πολίτευμα αλήθειας και δικαιοσύνης η αρετή θα είναι τόσο χρήσιμη για τα συμφέροντα του ατόμου αφού είναι ελκυστική για την καρδιά του και την ευφυΐα του, ενώ θα είναι τόσο δυσμενής απέναντι στα συμφέροντά του, αφού είναι μισητή και απεχθής από τη φύση της.

Ερώτηση: Καλώς. Μπορείτε να μου πείτε ποια κοινωνική κατάσταση είναι η πιο τέλεια;

Απάντηση: Θα είναι εκείνη της οποίας η υπόθεση θα μπορούσε να κατανοηθεί ως μια τάξη στην οποία άτομα, οικογένειες και λαοί θα συνεργάζονταν ελεύθερα για να δημιουργούν το καλό όλων και του καθενός ξεχωριστά, σε αντίθεση με την τωρινή κατάσταση στην οποία άτομα, οικογένειες, λαοί και τάξεις περικλείονται στα στενά εγωιστικά συμφέροντά τους, καταπιέζονται και αγωνίζονται μίζερα ο ένας ενάντια στον άλλον, με μεγάλη ζημιά για όλους και για τον καθένα ξεχωριστά, για την κοινωνία και για το άτομο.

Ερώτηση: Πώς θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί αυτή η υπόθεση, όταν η εμπειρία έχει δείξει ότι οι συνταγές του ήθους ήταν από τις απαρχές της κοινωνίας μέχρι τώρα ανεπαρκείς για να πραγματοποιήσουν αποτελεσματικά τους;

Απάντηση: Είναι απαραίτητο, για να πραγματοποιηθεί κοινωνικά το ηθος, η πράγμα που είναι το ίδιο η κανονική και παγκόσμια δημιουργία του καλού, να αναγνωριστεί η ανεπάρκεια των μέχρι τώρα

χρησιμοποιούμενων μεθόδων και να αναζητηθούν οι πρακτικές συνθήκες της οριστικής ένωσης των ανθρώπων για τη δημιουργία του καλού, το οποίο ισοδυναμεί με το να ανακαλυφθεί ανάμεσα σε όλες τις δυνατές κοινωνικές μορφές μια κοινωνική μορφή, της οποίας ο μηχανισμός να έχει ως πρώτο και κύριο στόχο του να εναρμονίσει τέλεια τα ατομικά και συλλογικά συμφέροντα. Ή με άλλους όρους, να είναι ο πιο κατάλληλος για να πραγματοποιηθεί χωρίς συγκρούσεις και χωρίς καμία πίεση ο ελεύθερος και εθελοντικός συνεταιρισμός όλων των μελών της μεγάλης ανθρώπινης οικογένειας.

*

Μάθημα 3 – Επαλήθευση όλης της διδασκαλίας του κοινωνικού σχηματισμού

Ερώτηση: Πώς εννοείτε την κοινωνική διδασκαλία, δηλαδή τη διδασκαλία της κοινωνικής οργάνωσης;

Απάντηση: Ολη η διδασκαλία της κοινωνικής οργάνωσης ή της προόδου στο σύνταγμα της κοινωνίας σημαίνει μια αλλαγή της κατάστασής της: με άλλα λόγια ολη η διδασκαλία της προόδου σημαίνει τη δημιουργία μιας κοινωνικής κατάστασης που ποτέ δεν είχε πραγματοποιηθεί προηγουμένως και που είναι ανώτερη από τα γνωστά συστήματα, έχοντας ως στόχο της να βελτιώσει την κατάσταση των ανθρωπίνων κοινωνιών

Ερώτηση: Και μια διδασκαλία της κοινωνικής προόδου μπορεί να είναι αποδεκτή από όλα τα έθνη της γης;

Απάντηση: Μάλιστα κύριε, υπό τον όρο προηγουμένως, στα χωριουδάκια και στα χωριά που ονομάζονται κέντρα του πληθυσμού, σε κάθε κράτος, να γίνουν ολοι ενα έθνος και μια ήπειρος. Από αυτή την αναλυτική παρατήρηση συνάγεται το συμπέρασμα ότι το στοιχειώδες και κεφαλαιώδες γεγονός της επίλυσης του κοινωνικού προβλήματος, εννοούμενο με πολύ γενικούς όρους, δεν είναι τίποτε άλλο από τον προσδιορισμό των συνθηκών του συνεταιρισμού των ατόμων, των οικογενειών και των τάξεων μέσα στις γειτονιές της κάθε περιοχής Αυτός ο συνεταιρισμός θα είναι το κύριο στοιχείο της Πολιτείας και της Κοινω-

Ερωτηση: Αλλά αυτός ο καινούριος τρόπος σκέψης εισάγει μια ολοκληρωμένη επανάσταση στην κυριαρχία των κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, δεδομένου ότι διακηρύσσει τα αληθινά δικαιώματα ενάντια στα λανθασμένα· την πραγματικότητα ενάντια στις χίμαιρες.

Απάντηση: Μάλιστα κύριε, εισάγει μια νέα επανάσταση· και χωρίς να υπεισελθούμε εδώ στις εξελίξεις τις οποίες προσφέρει αυτή η καινούργια και βασική θεώρηση του προβλήματος της κοινωνικής αναμόρφωσης, γίνεται κατανοητό πάνω απ' όλα ότι το σύστημα της οργάνωσης που πραγματοποιεί στις γειτονιές και τους δήμους την αρμονία των συμφερόντων των ατόμων, των οικογενειών των τάξεων θα υλοποιηθεί στην Πολιτεία και στην κοινωνία γενικά που δεν είναι τίποτε περισσότερο από μια συνάθροιση των γειτονιών και των δήμων. Και θα γίνει εύκολα κατανοητό επίσης ότι όλη η υποτιθέμενη θεωρία της κοινωνικής μεταρρύθμισης, που δεν είναι κατάλληλη για να πραγματοποιήσει αυτή την αρμονία στις γειτονιές μιας περιοχής θα είναι ως εκ τούτου ανίκανη να την πραγματοποιήσει μέσα στην Πολιτεία και στην κοινωνία γενικά.

Ερώτηση: Τι μέσα πρέπει να χρησιμοποιηθούν έτσι ώστε σε μια Πολιτεία αυτό το σχέδιο του κοινωνικού μετασχηματισμού να μπορεί να επαληθευθεί μέσω μιας πρακτικής εμπειρίας;

Απάντηση: Για να τελειοποιήσει κανείς την οργάνωση μιας Πολιτείας, στο πολιτικό και διοικητικό σύνταγμα, είναι αναγκαίο να αρχίσει με την αναμόρφωση της γειτονιάς και του δήμου του μέσα στην εσωτερική του οργάνωση.

Ερώτηση: Με αυτά τα δεδομένα, ποια θα πρέπει να είναι η πρώτη εξωτερική εκδήλωση της λογικότητας και της πραγματικότητας μιας θεωρίας μετασχηματισμού ή κοινωνικής προόδου;

Απάντηση: Είναι όταν κάποιος ασχολείται κύρια και βασικά με την τοπική δράση, επιβεβαιωμένη από την εμπειρία χωρίς να συμβιβάζεται με το κράτος ούτε με την υπάρχουσα κοινωνία.

Ερώτηση: Και ποια είναι η πρώτη εκδήλωση της κοινωνικής ανωτερότητας ενός καινούριου συστήματος σε σχέση με το υπάρχον;

Απάντηση: Η ελεύθερη και εθελοντική υιοθέτηση από όλους και από κάθε ένα από τα μέλη της κοινωνίας.

*

Μάθημα 4 – Δικαιώματα και υποχρεώσεις της κοινωνικής διδασκαλίας

Ερώτηση: Όλη η αναμορφωτική θεωρία της κοινωνίας που αποδέχεται τους όρους που έχουν τεθεί στο προηγούμενο μάθημα έγκειται στο να υποτάσσεται σε μια τοπική ανάλυση και να μην επιδιώκει να διευρυνθεί πέρα από την αυθόρμητη μίμηση και χωρίς να επιβάλλεται από το κράτος. Αυτή η θεωρία έχει κάποια καθήκοντα να τηρήσει απέναντι στην κοινωνία και κάποια δικαιώματα να απαιτήσει από τις δημόσιες εξουσίες, τις υπεύθυνες για την διατήρηση και την προστασία.

Απάντηση: Μάλιστα κύριε, έχει δυο καθήκοντα και δυο δικαιώματα.

Ερώτηση: Ποια είναι αυτά τα δυο καθήκοντα και τα δυο δικαιώματα;

Απάντηση: Έχει το καθήκον να μεταδώσει τη γνώση στην κοινωνία, που δημιουργείται μέσα στη διανοητική σφαίρα, με όλα τα μέσα της δυνατής προπαγάνδας.

Έχει το δικαίωμα να μεταδώσει τη γνώση και να δημιουργεί μέσα στη διανοητική σφαίρα με πλήρη ελευθερία, έστω και αν προσαρμόζεται σχετικά με τον τρόπο που θα το πραγματοποιήσει στους υπάρχοντες νόμους.

Έχει το καθήκον να υποτάσσεται στην εμπειρία που αποκτάται μέσα από την κυριαρχία των γεγονότων, με τα κατάλληλα μέσα, δηλαδή, τη δημιουργία ενός συνεταιρισμού όπου θα πραγματοποιούνται πάνω στην τωρινή οργάνωση οι προτεινόμενες βελτιώσεις.

Έχει το δικαίωμα να πραγματοποιεί με πλήρη ελευθερία ενώπιον της κοινωνίας αυτή την αποφασιστική εμπειρία υπό τον όρο ότι η νέα θεωρία, καθώς θα εφαρμόζεται, δεν παραβιάζει ούτε τους πολιτικούς ούτε τους δημόσιους νόμους του κράτους.

Αυτά τα απρόσβλητα συμπεράσματα θεμελιώνουν επιστημονικά τους εξωτερικούς όρους της νομιμοποίησης μιας οποιοσδήποτε διδασκαλίας της κοινωνικής προόδου και καθορίζουν ριζικά τη δράση των καθηκόντων τους και τα όρια των δικαιωμάτων τους.

Ερώτηση: Μπορείτε να καθορίσετε τις θέσεις της κοινωνικής διδασκαλίας, σε σχέση με όλες τις σημερινές διδασκαλίες, πολιτικές ή κοινωνικές;

Απάντηση: Από την πλευρά της σταθερότητας, θα γνωστοποιήσω αυτές τις απλές αλήθειες.

Πρώτη ότι η υλική βελτίωση για να είναι εφικτή πρέπει να μπορεί να δοκιμάζεται σε μια γειτονιά ή χωριό.

Δεύτερη ότι για να είναι σωστή πρέπει να είναι τέτοια που να την μιμείται αυθόρμητα το έθνος και όλη την ανθρωπότητα.

Από την πλευρά της προόδου, αν και η κοινωνική διδασκαλία ικανοποιείται με το να καθορίζει το ζήτημα της κοινωνικής προόδου στους πραγματικούς όρους του, προσδιορίζοντας με ακρίβεια το σκοπό, αναπτύσσοντας την ουσία του προβλήματος και καθορίζοντας με απόλυτη ελευθερία τους λογικούς όρους της επαλήθευσης και της πραγματοποίησης όλης της χρήσιμης αναμόρφωσης στο εσωτερικό ζήτημα της κοινωνίας, θα έδινε εξαιτίας της προόδου εγγυήσεις απείρως πιο σταθερές από αυτές που ποτέ δεν της πρόσφεραν ούτε που υποπτεύονταν οι πιο ένθερμοι οπαδοί της.

Ερώτηση: Και από όλο αυτό ποιο συμπέρασμα εξάγεται;

Απάντηση: Ότι η κοινωνική διδασκαλία είναι τοποθετημένη στη σφαίρα των συμφερόντων και της επιστήμης της σταθερότητας, πάνω από όλα τα ονομαζόμενα συντηρητικά κόμματα και ακόμη και πάνω από τις ίδιες τις κυβερνήσεις. Είναι επίσης τοποθετημένη και στη σφαίρα των συμφερόντων και της επιστήμης της προόδου, πάνω από τα ονομαζόμενα φιλελεύθερα και ρεπουμπλικανικά κόμματα, περισσότερο ή λιγότερο δημοκρατικά.

Ερώτηση: Τότε λοιπόν από ποιον εξαρτάται η σχολή που διδάσκει τέτοια διδασκαλία, δηλαδή την κοινωνική διδασκαλία;

Απάντηση: Από κανέναν. Μακριά από το να εξαρτάται από τη γνώμη και την εξουσία κάποιας κυβέρνησης, κάποιου κόμματος συντηρητικού ούτε φιλελεύθερου, αντιτίθεται στην ανώτερη εξουσία κάθε κυβέρνησης και κάθε πολιτικού κόμματος. Υπάρχει κάτι περισσότερο, και είναι αυτό που τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις άνευ όρων αρχές της εγγύησης της προόδου ή της σταθερότητας, τη συμμόρφωση προς τις οποίες κανείς δεν μπορεί να αποφύγει, αυτή η σχολή έχει το δικαίωμα να πει ότι απαιτεί με απόλυτη αρχή τη διδασκαλία της σε κόμματα και κυβερνήσεις.

Ερώτηση: Έξω από την κοινωνική σχολή, η κοινή γνώμη σε πόσα μέρη χωρίζεται;

Απάντηση: Σε τρεις κατηγορίες ευδιάκριτες, δηλαδή συγκεκριμένα:

Πρώτη: Το συντηρητικό κόμμα που εκφράζει απλά την ανάγκη ή την κατανόηση της προόδου αλλά αγνοώντας τις όποιες συνθήκες της.

Δεύτερη: Το κόμμα του κινήματος, που εκφράζει απλά την ανάγκη ή το συναίσθημα της προόδου, αλλά της οποίας τους όρους αγνοεί.

Τρίτη: Ένα τρίτο κόμμα που βρίσκεται υπό σχηματισμό και που αυξάνεται κάθε μέρα κάτω από τη γενική επιρροή των αρχών της κοινωνικής σχολής. Αυτό το κόμμα που έλαβε από την κοινωνική σχολή το όνομα του σοσιαλιστικού κόμματος και που στρατολογούσε ανθρώπους πιο δίκαιους και πιο καλλιεργημένους από τα δυο προηγούμενα, ήδη αναφερόμενα, κόμματα, εκφράζει με συγκροτημένο τρόπο την ανάγκη της σταθερότητας και την ανάγκη της προόδου, αλλά αγνοεί γενικά ακόμη τους δρόμους και τα επιστημονικά μέσα της ικανοποίησης και των δυο αναγκών και γι' αυτό περιορίζεται σε ένα φυγόπονο και άκαρπο επαναστατικό εμπειρισμό.

Ερώτηση : Ποια είναι η θέση που καταλαμβάνει ανάμεσα στα τρία υπάρχοντα κόμματα η κοινωνική σχολή;

Απάντηση: Μια θέση πολύ καθορισμένη: η εργασία της συνίσταται στην ανάπτυξη του αισθήματος της προόδου ανάμεσα στους συντηρητικούς και του αισθήματος της σταθερότητας ανάμεσα στους φιλελεύθερους καθώς και στο να κάνει γνωστές στους ανθρώπους και των δυο κατηγοριών, το ίδιο και σε αυτούς που το κόμμα τους ονομάζεται σοσιαλιστικό, τις εποικοδομητικές συνθήκες της σταθερότητας και της προόδου.

Ερώτηση: Σύμφωνα με αυτά που έχουν εκτεθεί, μπορεί να ειπωθεί ότι οφείλουμε, σε μεγάλο μέρος, τις δικές μας κακές κοινωνίες στην άγνοια αυτών των διδασκαλιών;

Απάντηση: Μάλιστα κύριε. Είναι αμφίβολο ότι οι συντηρητικοί, με στόχους πολύ στενοκέφαλους, δεν μπορούν να είναι εχθροί της πραγματικής προόδου, δηλαδή των κοινωνικών βελτιώσεων που ευνοούν τα συμφέροντα όλων των τάξεων και διασφαλίζουν τα συμφέροντα της κοινωνίας. Με τον ίδιο τρόπο, μπορεί να διασφαλιστεί ότι οι επαναστάτες που επιτίθενται με τόση βία στην υ-πάρχουσα τάξη πραγμάτων, δεν το κάνουν επειδή είναι εχθροί της αρχής της σταθερότητας, αλλά επειδή ελπίζουν με το σύστημά τους να ιδρύσουν αυτήν την αρχή πάνω σε περισσότερο στέρεες βάσεις.

Ερώτηση: Ωραία και τι προκύπτει από αυτή την παρατήρηση;

Απάντηση: Ότι οι συντηρητικοί δεν είναι τόσο απόλυτοι εχθροί της προόδου, ούτε οι επαναστάτες απόλυτοι εχθροί της σταθερότητας, και από τη στιγμή κατά την οποία οι πρώτοι θα δουν ότι η σταθερότητα δεν έχει τίποτα να φοβηθεί από την πρόοδο και οι δεύτεροι ότι αυτή δεν είναι ασύμβατη με τη σταθερότητα, θα επανασυγχωνευθούν σε μια μοναδική γνώμη, γιατί όλοι θα είναι την ίδια στιγμή συντηρητικοί και προοδευτικοί.

Ερώτηση: Ποια διαφορά υπάρχει κατά την γνώμη σας ανάμεσα στην κοινωνική σχολή και τα άλλα κόμματα στα οποία έχετε αναφερθεί;

Απάντηση: Διακηρύσσοντας η κοινωνική σχολή ότι η τωρινή κατάσταση πραγμάτων είναι ριζικά διεφθαρμένη, διαφέρει από τα άλλα κόμματα στο ότι δεν θέλει να την καταστρέψει αλλά να τη μετασχηματίσει μέσω της ελεύθερης δράσης των ατόμων, μέσω της αυθόρμητης εφαρμογής στην οργάνωση της αρχής του συνεταιρισμού σε ελεύθερες βάσεις που ανατρέπουν την κυριαρχία της ατομικής δράσης. Έτσι, λοιπόν, διακηρύσσει δημόσια ότι η τωρινή κατάσταση πραγμάτων είναι ριζικά διεφθαρμένη, ότι η κατάρρευση και η καταστροφή της είναι ριζικά ανόητη, αλλά ότι είναι απαραίτητος ο μετασχηματισμός της σε μια καλύτερη κατάσταση πραγμάτων, μέσω των οδών και των μέσων που η λογική επιδοκιμάζει, που η εμπειρία μπορεί να επιβεβαιώσει και να δεχτεί όλα τα συμφέροντα, γιατί τέτοιες είναι οι συνθήκες που καθορίζουν το κριτήριο της πραγματικής και θετικής προόδου στην ανθρώπινη τάξη.

Μάθημα 5 – Συνθήκες της τάξης και της ελευθερίας – Εγγενής χαρακτήρας της κοινωνικής διδασκαλίας

Ερώτηση: Με δεδομένες τις αρχές και τους κανόνες όπου οφείλουν να υποτάσσονται οι θεωρίες της κοινωνικής αναμόρφωσης, θα ήθελα να σας χρησιμεύσουν για να ασχοληθείτε στο παρόν μάθημα της κοινωνικής υπόθεσης σχετικά με το εξαιρετικό σχέδιο το προτεινόμενο από τον Φουριέ και τη σχολή του για τη βελτίωση της τωρινής κοινωνίας;

Απάντηση: Παραμένει δεδομένο ότι η κοινωνική σχολή προσπαθεί να επιβάλει το σύστημά της στην τωρινή κοινωνία, μόνο μέσα από την αυθόρμητη βούληση και την ελεύθερη επιδοκιμασία του κοινού από την καλοσύνη του· ότι φιλοδοξεί απλώς να κάνει γνωστό το σύστημά του μέσω της γραπτής και

προφορικής προπαγάνδας και να το κρίνει μέσω της οδού της εμπειρίας και να το καταδικάσει προκαταβολικά αν η κοινωνία δεν το πραγματοποιήσει μόνη της και ελεύθερα, αφότου έχει μπορέσει να το γνωρίσει και να το κρίνει μέσω τοπικών εμπειριών κατάλληλα πραγματοποιημένων.

Το κοινωνικό σύστημα που ανακαλύφθηκε από τον Φουριέ και προτείνεται από την κοινωνική σχολή, είτε είναι καλό ή κακό, ορθό ή λανθασμένο, δεν μας εμποδίζει να ασχοληθούμε με την προπαγάνδα που κάνουμε στη σημερινή κοινωνία, μια θέση όσο το δυνατόν περισσότερο νόμιμη, δεδομένου ότι δεν φιλοδοξούμε να την επιβάλλουμε, ούτε καν να τη θέσουμε σε μια γενική εφαρμογή, αλλά σε μια τοπική δοκιμή, σε μια πρακτική εμπειρία, για να μπορεί η κοινωνία να κρίνει, αφήνοντας τη γενίκευση του συστήματος μας στην αυθόρμητη και εθελοντική δράση της ανθρωπότητας, που αν το έβρισκε ανώτερο από το τωρινό σύστημα δεν θα παραμελούσε να επισπεύσει την οικειοποίησή του βλέποντας πολύ σύντομα τα χρήσιμα και ανακουφιστικά αποτελέσματά του.

Ο Φουριέ και η σχολή του βαδίζουν με τον τρόπο των σοφών και των μηχανικών, που κάνουν μια ανακάλυψη και ζητούν να δοκιμαστεί εμπειρικά η ορθότητά της, και όχι με τον τρόπο των πολιτικών μεταρρυθμιστών που έχουν ενεργήσει ή φιλοδοξούν να ενεργήσουν πάνω στην κοινωνία, διατυπώνοντας νόμους, πιστεύω και καθήκοντα, καινούρια δικαιώματα και υποχρεώσεις και επιβάλλοντας μεταρρυθμίσεις μέσω μιας νομοθεσίας ενθουσιώδους και εμπνευσμένης τις περισσότερες φορές.

Αν το κοινωνικό σύστημα γενικεύεται ως συνέπεια των εμπειριών που γνωστοποιούν τελικά την πραγματική αξία του, είναι αναμφισβήτητο ότι ένας μετασχηματισμός τόσο βαθύς, κάνοντας να θριαμβεύσει η αλήθεια και η ενότητα, θα κουβαλά μαζί του έθιμα, ιδέες, κανόνες, πολιτικές και ηθικές συνήθειες και φιλοσοφικά πιστεύω, γενικά, διαφορετικά από αυτά που κυριαρχούν σήμερα στους λαούς. Αλλά βαδίζοντας αντίστροφα από όλους τους άλλους πολιτικούς ή κοινωνικούς μεταρρυθμιστές, ο Φουριέ και οι οπαδοί του δεν ζητάμε από τη σημερινή κοινωνία να αντικαταστήσει σήμερα τα πιστεύω τους, νόμους και έθιμά της που σύμφωνα με την επιστημονική του υπόθεση θα καταφέρουν μια μέρα να γενικευτούν πάνω στη γη. Και ακόμη υπάρχει κάτι περισσότερο: οποιαδήποτε και να είναι ως προς αυτούς τους διαφορετικούς στόχους, τις βασικές ή μη γνώμες της κοινωνικής σχολής, αυτή η σχολή θέλει μόνο να κάνει πραγματικότητα την τοπική εμπειρία των συνηθειών και των κανόνων που προβλεπόταν ότι θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν μια μέρα, υλοποιημένοι πειραματικά σε μια αποικία.

Αυτές οι πολύ σημαντικές απόψεις απαιτούν μια συγκεκριμένη αποσαφήνιση για την οποία απαιτώ όλη την προσοχή του αναγνώστη.

*

Μάθημα 6 – Αναφορικά με τους νόμους και την κοινωνική μεταρρύθμιση

Ερώτηση: Μπορείτε να μου πείτε τι αντιλαμβάνεστε ως σοβαρή μέθοδο;

Απάντηση : Η σοβαρή μέθοδος δεν είναι τίποτε άλλο από τη γενική μέθοδο της ταξινόμησης που συνίσταται στη διαίρεση των τάξεων σε γένη, των γενών σε είδη, των ειδών σε ποικιλίες κτλ.

Ο Φουριέ έχει ανακαλύψει τις γενικές μορφές και τις υπέροχες γενικές ιδιότητες αυτής της μοναδικά μέχρι τώρα χρησιμοποιημένης διαδικασίας στις θετικές και στις θεωρητικές επιστήμες¹ αλλά απολαμβάνει επιπλέον την ιδιότητα του να παράγει την τάξη των βιομηχανικών γεγονότων της δράσης και των ατομικών και συλλογικών σχέσεων, σε όλες τις πράξεις της ζωής που ξέρει να εφαρμόσει. Δεν υπάρχει σε αυτό το σημείο η πρόθεση να γνωστοποιηθούν αυτές οι ιδιότητες της σοβαρής αρχής που έχουν εκτεθεί στα κυριότερα έργα της σχολής και του ιδρυτή της. Αρκεί για το δικό μας στόχο να γνωστοποιήσουμε την ύπαρξη της γενεσιουργού αρχής όλου του κοινωνικού συστήματος.

Ερώτηση: Μπορείτε να εξηγήσετε κάποια γενικά γεγονότα;

Απάντηση: Ως θεωρητική σύλληψη, το σύστημα του Φουριέ αγκαλιάζει όλες τις κοινωνικές σχέσεις των ανθρώπων με τον εαυτό τους και των ανθρώπων με τα πράγματα. Το σύστημά του αγκαλιάζει ουσιαστικά και θεωρητικά όλους τους νόμους των ατομικών, δημόσιων, πολιτικών και ηθικών σχέσεων που μπορούν να γίνουν αντιληπτές στην ανθρωπότητα. Ως θεωρητικό-επιστημονικό, το σύστημα του Φουριέ παρουσιάζει κατά κανόνα από όλες τις ατομικές και κοινωνικές σχέσεις μια μόνο οργανική αρχή, την αρχή της σοβαρής διάταξης.

Η εφαρμογή του σοβαρού νόμου σε συνδυασμό με την τακτοποίηση όλων των κοινωνικών σχέσεων αποτελεί την ολοκληρωμένη οργανική σύλληψη του Φουριέ.

Ερώτηση: Τι άλλο μπορείτε να μας πείτε σχετικά με την καλωσύνη της υπόθεσης του Φουριέ και της σχολής του;

Απάντηση: Ότι αυτή συνίσταται στην εφαρμογή του σοβαρού νόμου σε συνδυασμό με όλες τις κοινωνικές σχέσεις, που θεμελιώνει την αρμονία σε όλες αυτές τις σχέσεις. Δηλαδή, ότι αυτή η εφαρμογή παράγει στην ανθρώπινη κοινωνία την απόλυτη τάξη εξαιτίας της απόλυτης ελευθερίας.

Ερώτηση: Και αν η υπόθεση του Φουριέ καταλήγει να επιβεβαιώνεται από την εμπειρία, ποιο σκοπό θα είχαν οι ηθικές, κοινωνικές και πολιτικές συνταγές που έχουν σήμερα τον επιτακτικό χαρακτήρα της προφύλαξης και της καταστολής;

Απάντηση: Θα ήταν άχρηστες και θα σταματούσαν να είναι ένα πρακτικό μέσο της τάξης στην κοινωνία.

Ερώτηση: Άχρηστες! Άχρηστοι οι ηθικοί νόμοι, κοινωνικοί και πολιτικοί;

Απάντηση: Μάλιστα κύριε, άχρηστοι, γιατί αυτοί οι νόμοι που επιβάλλουν, ηθικά ή φυσικά στους ανθρώπους, υποχρεώσεις περισταλτικές της ελευθερίας, με σκοπό να διατηρήσουν την τάξη μέσα στις κοινωνικές συνθήκες, τη στιγμή που η ελευθερία είναι γενικά ασύμβατη με την τάξη, θα χάσουν το λόγο της ύπαρξής τους μέσα σε κοινωνικές συνθήκες που παράγουν την τάξη, μέσω της αρμονικής εκδήλωσης της ίδιας της ελευθερίας.

Ερώτηση: Μπορείτε να επεκτείνετε τους συλλογισμούς σας;

Απάντηση: Οι υποχρεωτικές αρχές της ηθικής και το δικαίωμα που έχει η κοινωνία να επιβάλλει στην ελευθερία αναγκαίους περιορισμούς για την άμυνα ή τη διασφάλιση της κοινωνικής τάξης, δεν μπορούν ποτέ να εξαφανιστούν ουσιαστικά, μόνο που καθώς η κοινωνία θα είναι λιγότερο ελαττωματική, θα υπάρχει μικρότερη ανάγκη προσφυγής σ' αυτούςτους περιορισμούς.

Έτσι για παράδειγμα, όταν όλοι οι άνθρωποι τρομοκρατούνται μπροστά στην ιδέα να κάνουν κακό στα αδέρφια τους και νιώθουν παθιασμένοι να τους κάνουν καλό, ήδη δε θα ήταν απαραίτητο να επικαλεστώ ως κανόνα συμπεριφοράς την ηθική προστακτική αρχή: να μην κάνεις στον άλλο αυτό που δε θέλεις να κάνουν σε σένα, χωρίς γι' αυτό να σταματά να υφίσταται η αρχή και να είναι επιτακτική σε κάθε αναγκαία περίπτωση, παρόλο που έχει καταστεί ανενεργή λόγω των συνηθειών.

Ερώτηση: Σε πόσα γένη διαιρούνται οι συνταγές ή οι νόμοι στους οποίους έχετε αναφερθεί;

Απάντηση: Σε δύο.

Ερώτηση: Μπορείτε να τις φανερώσετε;

Απάντηση: Το πρώτο περιλαμβάνει τους νόμους τους βασισμένους σε απόλυτες και παντοτινά υποχρεωτικές αρχές. Τέτοιες είναι οι συνταγές οι περιβαλλόμενες με, νομικές, ηθικές ή θρησκευτικές μορφές που απαγορεύουν, καταπνίγουν και τιμωρούν αυτό που είναι έμφυτο, ή που τακτοποιούν αυτό που είναι καλό στον άνθρωπο. Αυτοί οι νόμοι, όπως έχουμε πει, μπορεί να καταλήξουν να είναι αδρανείς σε ένα καλό κοινωνικό σύστημα, αλλά ποτέ δεν μπορούν να είναι ανύπαρκτοι. Αυτοί οι νόμοι κατά βάθος είναι αθάνατοι. Θα είναι έξοχο να κάνουμε ολοκληρωτικά περιττή την παρέμβαση του νόμου, αλλά θα ήταν ανήθικο και παράλογο να καταδικάσουμε τις αρχές στις οποίες βασίστηκε.

Το δεύτερο γένος περιλαμβάνει τους πειθαρχικούς νόμους, η υπακοή στους οποίους είναι σχετική ή υπό όρους και που ουσιαστικά είναι ευμετάβλητοι. Αυτοί οι νόμοι είναι εκείνοι που ορίζουν τους όρους των πολιτικών, κοινωνικών ή ηθικών κανόνων, που ο νομοθέτης έχει δημιουργήσει περισσότερο με αντικειμενικό σκοπό, σε μια καθορισμένη κοινωνική κατάσταση, να θεμελιώσει ή να διατηρήσει την τάξη, έτσι όπως αυτός την αντιλαμβάνεται ή έτσι όπως αυτή είναι αντιληπτή μέσα στην κοινωνική κατάσταση που εφαρμόζεται.

Ερώτηση: Πώς μπορείτε να κρίνετε αυτό το γένος των νόμων;

Απάντηση: Ως διαδικασίες της τάξης, περισσότερο ή λιγότερο ελαττωματικές, ως μορφές που αλλάζουν γενικά, σύμφωνα με τον τόπο και το χρόνο. Αυτά τα έθιμα, αυτές οι διαθέσεις, αυτές οι πειθαρχικές μέθοδοι, που ευνοούν την τάξη μέσα σε μια συγκεκριμένη κοινωνική κατάσταση, και που επικυρώνονται από την εξουσία του νόμου και της ηθικής, δεν έχουν απολύτως τίποτε κοινό με τους κανόνες που βασίζονται αποκλειστικά στην εξουσία που τους έχει δημιουργηθεί, που τους επιβάλλει και τους μετατρέπει, και δεν είναι υποχρεωτικοί παρά για όσο διάστημα υφίστανται ως κανόνες της τάξης και δεν καταργούνται και δεν αντικαθίστανται από άλλους θεσμούς, από άλλα έθιμα και από άλλες αναγνωρισμένες μορφές που είναι περισσότερο ευνοϊκές για τον κοινωνικό σκοπό.

Έτσι λοιπόν όλος ο νόμος είναι επιτακτικός και υποχρεωτικός, στο βαθμό που υφίσταται ως γενικός κανόνας της τάξης. Αλλά υπάρχουν νόμοι βασισμένοι πάνω σε απόλυτες και αιώνιες αρχές και άλλοι που εξαρτώνται από τις ευμετάβλητες συνθήκες του κοινωνικού περιβάλλοντος και που αλλάζουν ανάλογα με την προτίμηση της νομοθετικής, πολιτικής και θρησκευτικής εξουσίας.

*

Μάθημα 7 – Συνέχεια του προηγούμενου

Ερώτηση: Ποιες είναι οι ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν για την τελειοποίηση μιας κοινωνίας;

Απάντηση: Μια τέλεια κοινωνία θα είναι εκείνη στην οποία οι συνταγές των νόμων του πρώτου γένους, οι συνταγές των απόλυτων νόμων, σταθερών και αιώνιων, θα γινόντουσαν πραγματικότητα και θα ξεπερνιόνταν από την έλξη, την αγάπη, την πλήρη ελευθερία. Ταυτοχρόνως, σ' αυτήν την τέλεια κοινωνία, οι θεσμοί, τα έθιμα και οι κανόνες, οι χρησιμοποιούμενοι για να συστηματοποιήσουν τις ανθρώπινες σχέσεις και για να τις εναρμονίσουν με το κοινωνικό σκοπό, θα βρίσκονταν σε αρμονία με τη φύση του ανθρώπινου όντος, ευνοώντας την ελευθερία αντί να αντιτίθενται σ' αυτήν. Και ο χαρακτήρας αυτών των νόμων ή κανόνων θα υφίσταται και θα υλοποιείται, χωρίς να καταφεύγει σε κανένα ηθικό ή θρησκευτικό καταναγκασμό, χωρίς τη στήριξη κανενός γενικού επιτακτικού νόμου.

Ερώτηση: Κατόπιν, είναι αδιαφιλονίκητο ότι στην ελαττωματικότητα των κοινωνικών θεσμών οφείλει η ανθρωπότητα τα δεινά που θρηνεί.

Απάντηση: Είναι αποδεδειγμένο ότι οι θεσμοί, τα έθιμα και οι πειθαρχικοί κανόνες, ποικίλοι και συχνά αντιφατικοί, που διέπουν σήμερα μέσα στα έθνη τις σχέσεις των ανθρώπων, δεν μπορούν γενικά να διατηρηθούν περισσότερο παρά μέσω της βοήθειας των θρησκευτικών συνταγών και του νομικού καταναγκασμού. Αυτοί οι κανόνες, λοιπόν, δεν μπορούν καθόλου να προσλάβουν τον ένα χαρακτήρα της τελειότητας ή να πραγματοποιήσουν την τάξη με μέσα ευνοϊκά προς την ελευθερία, που δεν έχει την ανάγκη να βασιστεί πάνω σε καμιά πιεστική τάξη για να διατηρείται.

Ερώτηση: Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ένα κοινωνικό σύστημα για να θεωρείται ανώτερο από το υπάρχον;

Απάντηση: Αν υπάρχει κάτι αναμφισβήτητο στον κόσμο είναι το ότι ένα κοινωνικό σύστημα, μέσα στο οποίο η απόλυτη πραγμάτωση του γενικού καλού να προκύπτει από την απόλυτη ελευθερία του ατόμου, θα είναι το πιο τέλειο κοινωνικό σύστημα που θα μπορούσε κανείς να γνωρίσει.

Ερώτηση: Με ποιον τρόπο καθορίζετε εσείς τους όρους αυτού του συστήματος;

Απάντηση: Για να καθορίσω θεωρητικά τους όρους του, είναι απόλυτα αναγκαίο να εξετάσω τους φυσικούς όρους της απόλυτης ελευθερίας του ανθρώπου και να υπολογίσω τους κοινωνικούς συνδυασμούς τους ικανούς να παράγουν την τάξη, τη θεμελιωμένη πάνω σ' αυτή την απόλυτη ελευθερία. Έτσι ακριβώς έχει ενεργήσει ο Φουριέ, για να υπολογίσει και να καθορίσει τους κοινωνικούς συνδυασμούς, των οποίων η δοκιμή και η πειραματική επαλήθευση δεν έχει σταματήσει να τίθεται στην κοινωνία μέχρι την τελευταία μέρα της ύπαρξής της.

Ερώτηση: Τι μέσα έχουν τεθεί σε εφαρμογή για να ελέγξουν την παραγωγή του κακού και να καταφέρουν την συνηθισμένη πραγματοποίηση του δυνατού καλού;

Απάντηση: Μέχρι τον Φουριέ, έχουν ασχοληθεί μόνο με το να μειώσουν το άθροισμα του κακού και να εξασφαλίσουν μια σχετική εγγύηση της τάξης ενάντια στα χτυπήματα της ελευθερίας, καταπιέζοντας πράγματι το ανθρώπινο ον, ή, πράγμα που είναι το ίδιο, περικλείοντας, απλά και καθαρά την παράφορη ελευθερία του κάθε ατόμου σε ένα κύκλο δράσεων και συνταγών, απ' όπου ο νόμος, η ηθική και η θρησκεία του απαγορεύουν να εξέλθει με τη χρήση της λογικής, γιατί έξω από αυτόν τον κύκλο η ανάπτυξη της ελευθερίας του θα είναι ή μπορεί να είναι ολέθρια. Ακολουθώντας αυτόν τον δρόμο της αντίδρασης ενάντια στην ελευθερία, στο όνομα της τάξης, είναι αναμφισβήτητο ότι έχουν καταφέρει μόνο να ελέγξουν την παραγωγή του κακού σε συγκεκριμένα όρια, χωρίς να επιτυγχάνουν την κανονική και γενική πραγμάτωση του καλού.

Ερώτηση: Με ποιον τρόπο έλυσε ο Φουριέ αυτό το πρόβλημα;

Απάντηση: Ο Φουριέ, για να επιλύσει το πρόβλημα της εξάλειψης του κακού, της συνηθισμένης παραγωγής του καλού και της απόλυτης εγγύησης της τάξης, ασχολήθηκε βαθιά με την ίδια την ελευθερία, επιτυγχάνοντας τον καθορισμό ενός συνδυασμού κοινωνικών σχέσεων τέτοιου που η ελευθερία να είναι πάντα εναρμονισμένη με τη διατήρηση της τάξης και το ατομικό πάθος πάντα να τείνει προς το καλό. Ακολουθώντας αυτόν τον δρόμο ο Φουριέ έχει φτάσει σε έναν συνδυασμό που κατά τη γνώμη μας επιλύει αυτό το απέραντο πρόβλημα.

Ερώτηση: Εξηγείστε την εκτροπή του ιδανικού του Φουριέ με τις κοινωνικές διδασκαλίες που στις μέρες μας τίθενται σε ισχύ στην ανθρωπότητα.

Απάντηση: Φιλόσοφοι, ηθικολόγοι, νομοθέτες και μεταρρυθμιστές έχουν φροντίσει πάνω από όλα να ενεργήσουν πάνω στο άτομο επιτακτικά μέσω του καθήκοντος, μέσω του νόμου, μέσω της ηθικής πίεσης ή μέσω της φυσικής καταπίεσης, για να αλυσοδέσουν τα πάθη και τα ατομικά συμφέροντα περιορίζοντάς τα, μιας και πιστεύουν ότι αυτά είναι η αιτία του κακού.

Ο Φουριέ δεν έχει θελήσει να απορρίψει τον επιτακτικό χαρακτήρα του καθήκοντος και των νόμων. Αντιθέτως, έχει πάει πολύ πιο μακριά από τις περιοχές του καθήκοντος και του νόμου, προτιθέμενος να καθορίσει τους κοινωνικούς συνδυασμούς με τους οποίους τα πάθη και τα συμφέροντα των ατόμων θα κατευθύνονταν πάντα και αυθόρμητα, μέχρι το κοινωνικό σκοπό που νομιμοποιεί το καθήκον και τον νόμο.

Νομοθέτες, φιλόσοφοι, ηθικολόγοι, μεταρρυθμιστές, έχουν θελήσει να ενεργήσουν πάνω στον άνθρωπο για να τον αλυσοδέσουν, ηθικά και φυσικά, για να τον υποτάξουν στον υπάρχοντα κοινωνικό μηχανισμό, οποιοσδήποτε και να ήταν αυτός.

Ο Φουριέ προσπαθεί να ενεργήσει πάνω στην κοινωνία, για να μετασχηματίσει το μηχανισμό της, προσαρμόζοντάς τον στις ανάγκες της ανθρώπινης φύσης.

Ο Φουριέ δεν έρχεται τόσο να επιτεθεί στον κοινωνικό σκοπό της ηθικής, της θρησκείας ούτε του νόμου, αλλά να προσφέρει τον τρόπο για να ολοκληρωθεί αυτός ο σκοπός, μέσω της ελευθερίας και της παθιασμένης έλξης.

Με μια λέξη, αυτό που ο Φουριέ και οι οπαδοί του βρίσκουμε πλήρως λανθασμένο και παράλογο στους ηθικολόγους, φιλόσοφους και νομοθέτες δεν είναι ότι έχουν εξυπηρετήσει την κατάπιξη των ανατρεπτικών πράξεων της ελευθερίας και των ανθρωπίνων παθών για να μειώσουν το κακό, αλλά το ότι δεν έχουν αναζητήσει τα μέσα για να πραγματοποιηθεί πλήρως το καλό, εναρμονίζοντας με αυτό την ελευθερία και τα ίδια τα πάθη. Αυτό που ο Φουριέ και οι οπαδοί του καταδικάζουμε πάρα πολύ, δεν είναι το ότι έχουν καταφερθεί εναντίον των παρεκκλίσεων και των αταξιών των ανθρωπίνων παθών, αλλά το ότι έχουν ικανοποιηθεί με το σύστημα της καταπίεσης αυτών των παρεκκλίσεων, όταν ήταν απαραίτητο να αναζητήσουν τις κοινωνικές συνθήκες που ανοίγουν στα πάθη ένα απέραντο πεδίο χρήσιμων εκδηλώσεων που εναρμονίζουν πάντα το ατομικό και το κοινό καλό, χωρίς να αφοπλίζεται η κοινωνία από το δικαίωμα της καταστολής, ως νόμιμη άμυνα ενάντια στην ανατρεπτική δράση των παθών, έστω και αν αυτή η ανατρεπτική δράση λαμβάνει χώρα σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

*

Μάθημα 8 – Συσχέτιση και απόλυτη ένωση της τάξης και της ελευθερίας

Ερώτηση: Μπορείτε να μου εξηγήσετε την αντίληψη του Φουριέ και της σχολής του πάνω στη μορφή της κοινωνίας και πάνω στο μεγάλο πρόβλημα της τάξης και της ελευθερίας;

Απάντηση: Η μορφή της κοινωνίας μπορεί να είναι λανθασμένη ή δίκαιη, κατάλληλη ή ακατάλληλη για την ανθρώπινη φύση και για τις συνθήκες της ομαλής ανάπτυξής του.

Η πιο λανθασμένη και η πιο ελαττωματική μορφή της κοινωνίας είναι αυτή που θεμελιώνει την πιο μεγάλη ασυμφωνία ανάμεσα στην τάξη και την ελευθερία.

Η πιο δίκαιη και η πιο τέλεια μορφή της κοινωνίας είναι αυτή που θεμελιώνει την πιο μεγάλη εναρμόνιση ανάμεσα στην τάξη και την ελευθερία.

Το κύριο χαρακτηριστικό της τάξης που υπάρχει στην πιο ελαττωματική μορφή της κοινωνίας είναι ένα μεγάλο οπλοστάσιο καταπιεστικών νόμων, κοινωνικών, πολιτικών, ηθικών και θρησκευτικών για να συγκρατεί την ελευθερία, όσο περισσότερο είναι δυνατόν.

Για να διατηρηθεί η τάξη στην πιο τέλεια μορφή της κοινωνίας, δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν καταπιεστικοί και κατασταλτικοί κοινωνικοί, πολιτικοί, ηθικοί ή θρησκευτικοί νόμοι εναντίον της ελευθερίας.

Ερώτηση: Δηλώστε τα αποτελέσματα αυτής της πιο τέλει μορφής της κοινωνίας.

Απάντηση: Το πρώτο υποχρεώνει να αναγνωρίζεται ως αρχή η θεωρητική νομιμότητα των πειθαρχικών νόμων πρόληψης και καταστολής, των θεμελιωμένων από την κοινωνία για να διατηρήσουν την τάξη στους κόλπους της και επιβάλλει στον καθένα το καθήκον να προσαρμόζει πρακτικά τη συμπεριφορά του στους νόμους, τη στιγμή που η κοινωνία τους κρίνει απαραίτητους για να διατηρούν τη σχετική και ατελή τάξη για την οποία οι νόμοι πασχίζουν.

Το δεύτερο υποχρεώνει να αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα θεωρητικής αναζήτησης των κοινωνικών συνδυασμών, χάρη στους οποίους η καταπίεση και η καταστολή σταματούν να είναι μέσα εξασφάλισης μιας ατελούς και σχετικής τάξης, ή πράγμα που είναι το ίδιο, αναζήτησης του φυσικού σχεδιασμού στον οποίο η τάξη καταλήγει στην πλήρη εξέλιξη της ίδιας της ελευθερίας και πρακτικής επαλήθευσης των συνδυασμών που θα μπορούσαν να προταθούν για να επιλύσουν αυτό το υπέρτατο πρόβλημα.

Ερώτηση: Ποια είναι η κυριότερη τάση της κοινωνικής σχολής;

Απάντηση: Η κοινωνική σχολή τείνει προς την πιο πλήρη ικανοποίηση της ανθρώπινης ελευθερίας, αλλά σε κοινωνικές καταστάσεις πρακτικά δοκιμασμένες, στις οποίες η εξέλιξη της ατομικής ελευθερίας εναρμονίζεται και συνδυάζεται τέλεια με την γενική τάξη.

Ερώτηση: Τι θυσίες απαιτεί η κοινωνική διδασκαλία για να πραγματοποιηθεί η λύση αυτού του προβλήματος;

Απάντηση: Σύμφωνα με την πρακτική ορθή κρίση, διακηρύσσει δημόσια εντονότερα από οποιαδήποτε άλλη διδασκαλία την αναγκαιότητα της θυσίας, περισσότερο ή λιγότερο πλήρους, των παθών και των ατομικών ελευθεριών, την αναγκαιότητα της συμπίεσης και της κατάπνιξης, μέσα σε σίγουρα όρια, όπως απαραίτητα φράγματα ενάντια στην αταξία, καθώς και υποχρεωτικές και αναγκαστικές συνθήκες του καλού, τη στιγμή που η μορφή της κοινωνίας δεν είναι αρκετά τέλεια για να εναρμονίσει πλήρως την ατομική ελευθερία με τις απαιτήσεις της συλλογικής τάξης.

Ερώτηση: Αφού η υπάρχουσα κοινωνική κατάσταση δεν εγγυάται την τάξη ούτε την ελευθερία;

Απάντηση: Αν υπάρχει μια προφανής αρχή είναι το ότι η κοινωνική τάξη είναι τόσο λιγότερο εγγυημένη στην κοινωνία όσο περισσότερο είναι εκτεθειμένη στις βίαιες επιθέσεις από την πλευρά της ελευθερίας ή για να το εκφράσουμε διαφορετικά, όσο μεγαλύτερη είναι η καταπίεση που η μορφή της κοινωνίας απαιτεί και είναι υποχρεωμένη να εξασκεί ενάντια στην ελευθερία.

Ερώτηση: Σύμφωνα με τα εκτεθέντα, η τάξη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί απόλυτα στην κοινωνία, παρά μόνο υπό τον όρο να υπάρχει τέτοιος συνδυασμός κοινωνικών σχέσεων, ώστε να χρησιμοποιούνται πρακτικά για την τάξη και για το γενικό καλό, όλες οι τάσεις των ατομικών παθών, όλες οι φυσικές επιδιώξεις της ανθρώπινης ελευθερίας;

Απάντηση: Μάλιστα κύριε, κατανοώντας η κοινωνική σχολή τις απόλυτες συνθήκες της τάξης και της ελευθερίας και επιδεικνύοντας την ταυτότητα αυτών των συνθηκών, μπορεί να εκτιμηθεί ότι είναι η μόνη που υπερασπίζεται με αληθινά αδιάλλακτη λογική και με επιστημονική βεβαιότητα την πρακτική τάξη ενάντια στις επιθέσεις της ελευθερίας, στο τωρινό κοινωνικό σχήμα, στο οποίο η ανάπτυξη αυτής της ελευθερίας τείνει στην αταξία. Και για τον ίδιο λόγο αυτή η σχολή υπερασπίζεται το κίνητρο της ανάπτυξης της ανθρώπινης ελευθερίας, εκτός από την ανακάλυψη και τη δοκιμή της νέας μορφής της κοινωνίας που μέχρι τώρα ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε και στην οποία η ατομική ελευθερία συμφωνεί παντού με τις απαιτήσεις της τάξης.

Γι' αυτό όταν ανακοινώνει ότι η απόλυτη σύλληψη της τάξης είναι αχώριστη με την επίσης απόλυτη σύλληψη της ελευθερίας· ότι αυτά τα δυο γεγονότα συσχετίζονται, και συνεπώς ότι η ελευθερία δεν θα μπορεί να πραγματοποιηθεί ευρέως παρά μόνον όταν θα πραγματοποιηθούν οι κοινωνικοί συνδυασμοί που τείνει άμεσα να παράγει η τάξη, εκφράζοντας αυτή την πλήρως καινούρια αρχή, αν και κάπως ασαφώς, η κοινωνική σχολή υπερασπίζεται ταυτοχρόνως, τις πρακτικές αναγκαιότητες των ηθικών, θρησκευτικών και νομικών καταπιέσεων ενάντια σε όλη την άστατη ελευθερία, καθώς και τα απόλυτα δικαιώματα της ελευθερίας.

*

Μάθημα 9 – Κοινωνικός μετασχηματισμός

Ερώτηση: Μπορείτε να μου εξηγήσετε τις κυριότερες βάσεις του κοινωνικού συστήματος;

Απάντηση: Όλη η επιστήμη βασίζεται σε μια φόρμουλα ή μια υπόθεση που αποδεικνύεται «απριόρι» ή «αποστεριόρι».

Σε μια επιστήμη της θεωρίας ή της εξήγησης, όπως για παράδειγμα η αστρονομία, η φυσική κτλ. η «αποστεριόρι» απόδειξη μιας παρουσιαζόμενης υπόθεσης συνίσταται στην εξήγηση, ως υπόθεση, όλων των γεγονότων που είναι υπό την κυριαρχία της επιστήμης στην οποία αναφέρεται.

Στις εφαρμοσμένες επιστήμες, όπως στη βιομηχανική μηχανική, για παράδειγμα, όλη η καινούρια παρουσιαζόμενη υπόθεση, ή πράγμα που είναι το ίδιο, όλο το σχέδιο του καινούριου μηχανισμού, αποδεικνύεται «αποστεριόρι» μέσω της πρακτικής πραγμάτωσης της υπόθεσης ή του σχεδίου και μέσω της εμπειρίας του πραγματοποιούμενου μηχανισμού.

Ερώτηση: Εξηγήστε μου τη μέθοδο της ίδιας της απόδειξης των εφαρμοσμένων επιστημών.

Απάντηση: Αν σχετίζεται με μηχανές καύσης, για παράδειγμα, είναι εμφανές ότι η πιο τέλεια υπόθεση θα είναι αυτή που μέσω μιας συσκευής της πιο οικονομικής, θα χρησιμοποιήσει την κινητήρια δύναμη της καύσης, χωρίς κάποιο μέρος αυτής της δύναμης να εξαντληθεί σε άχρηστες προσπάθειες και πολύ λιγότερο σε επιβλαβείς ή επικίνδυνες προσπάθειες.

Στην περίπτωση που ανακαλυφθεί μια μηχανή τόσο τέλεια, σχεδιασμένη μέσα από τη μελέτη των μηχανικών που είναι σίγουροι «απριόρι» ότι αυτός ο μηχανισμός είναι προορισμένος, λόγω της τελειότητας, να αντικαταστήσει γρήγορα τις πιο ατελείς μηχανές που είχαν επινοηθεί προηγουμένως, δεν θα ήταν το άκρον άωτον της εκκεντρικότητας από την πλευρά αυτών των μηχανικών, να διεγείρουν την καταστολή, την κατάργηση, την καταστροφή όλων των υπάρχουσών μηχανών, και να ζητούν ένα νόμο που να θεσπίζει την άμεση και παγκόσμια υιοθεσία της καινούριας μηχανής;

Το λογικό, το σώφρον θα είναι να αφήσουν να δουλεύουν οι παλιές μηχανές μέχρι να δοκιμαστεί η καινούρια και γνωρίζοντας πρακτικά τα πλεονεκτήματά της, να μπορέσει να εφαρμοστεί διαδοχικά από τον καθένα, σύμφωνα με το συμφέρον που αυτή ικανοποιεί.

Ερώτηση: Σύμφωνα με αυτό ο Φουριέ και οι οπαδοί του, όταν προτείνουν στην κοινωνία ένα καινούριο μηχανισμό για να συνδυαστούν οι ανθρώπινες σχέσεις, κατέχουν τη θέση του μηχανικού που επινοεί μια μηχανή.

Απάντηση: Ακριβώς, είμαστε οι κοινωνικοί μηχανικοί. Ο Φουριέ και οι οπαδοί του έχουμε παρουσιάσει στους σύγχρονους μας το σχέδιο ενός καινούριου κοινωνικού μηχανισμού κατάλληλου, σύμφωνα με εμάς, για να χρησιμοποιήσει αυτή την ενέργεια της κινητήριας δύναμης που έγκειται στην ανθρώπινη φύση, χωρίς κανένα μέρος αυτής της ενέργειας να μπορεί να θέλει, σε αυτό το καινούριο σύστημα, να εξελιχθεί σε επιζήμια ή επικίνδυνη προσπάθεια. Και έτσι όπως οι λογικοί μηχανικοί κάνουν με τις παλιές μηχανές, ενώ οι καινούριες δεν έχουν ακόμα δοκιμαστεί, έτσι και εμείς θα φροντίσουμε πρόθυμα να ζητήσουμε τη βίαιη καταστροφή των κακών κοινωνικών μηχανισμών που υπάρχουν στις μέρες μας πάνω στη Γη, διατηρώντας το δικαίωμα να κριτικάρουμε τις ατέλειές τους και να φανερώνουμε τους ανώτερους όρους του καινούριου μηχανισμού που προτιθέμεθα να δοκιμάσουμε και του οποίου το πείραμα θέλουμε πρακτικά να κάνουμε γνωστό στην κοινωνία για να μπορεί να το κρίνει, έχοντας γνώση της βαθύτερης ουσίας του, και να το δεχτεί ή να το απορρίψει, ανάλογα με το συμφέρον της.

Ερώτηση: Και με ποιόν τρόπο οφείλουν να προβλέψουν τις ανατροπές που μπορεί να προκαλέσει στην κοινωνία η δοκιμή του καινούριου μηχανισμού που κάνουμε;

Απάντηση: Αν και είμαστε πεπεισμένοι για το ότι η καινούρια μηχανή δεν παρουσιάζει τον παραμικρό κίνδυνο, δεν θα ζητήσουμε, κατά τη δοκιμή αυτού του μηχανισμού καθώς και κατά τις περαιτέρω εφαρμογές του, να καταργηθούν οι προφυλάξεις που παίρνει η κοινωνία σήμερα ενάντια στους κινδύνους του τωρινού κοινωνικού μηχανισμού, προφυλάξεις που έχει και θα έχει το δικαίωμα να παίρνει εφόσον το θεωρεί αναγκαίο.

Ερώτηση: Πιστεύετε ότι ο καινούριος μηχανισμός για τον οποίο συνεχίζουμε να μιλάμε, θα αντικαταστήσει κάποια μέρα τους διάφορους κανόνες που σήμερα εξυπηρετούν τη ρύθμιση του ήδη υπάρχοντος συστήματος;

Απάντηση: Μάλιστα κύριε, ο προτεινόμενος μηχανισμός από τον Φουριέ, που είναι η σοβαρή διαδικασία που αυτός έχει φέρει στη δημοσιότητα έχει ως κύριο στόχο να εγκαταστήσει την πλήρη αρμονία ανάμεσα στην τάξη και την ελευθερία, σε όλους τους κοινωνικούς τομείς που τίθεται σε ισχύ. Αυτή η διαδικασία της τάξης και της ελευθερίας, αυτός ο καινούριος κανόνας θα αντικαταστήσει μια

μέρα όλους τους διάφορους κανόνες, όλους τους πειθαρχικούς, ατελείς, αντιφατικούς νόμους, μολονότι μέχρι τώρα είναι τα μόνα μέσα που στηρίζουν την ασταθή τάξη και μια περιορισμένη ελευθερία μέσα στις ανθρώπινες κοινωνίες.

*Το κείμενο με τίτλο Σοσιαλιστικό Αλφαβητάριο (Cartilla Socialista) του Πλωτίνου Ροδοκανότη (Plotino Rhodakanaty) εκδόθηκε σε πρώτη ηλεκτρονική έκδοση στο διαδίκτυο, τον Σεπτέμβριο του 2003, και συγκεκριμένα στην σελίδα http://www.antorcha.net/biblioteca_virtual/. Η παρούσα μετάφραση από τα Ισπανικά πραγματοποιήθηκε από την Βίκυ Φράγκου. Ευχαριστούμε τον Γιάννη Καρύτσα για τη βοήθεια στην επιμέλεια της μετάφρασης.

vrahokipos